

Skutočné a zdanlivé dejiny ľudskej spoločnosti

Svetský pohľad na dejiny ľudstva a človeka

Svetský (sekulárny) pohľad na dejiny ľudskej spoločnosti je vybudovaný na nosnej myšlienke (paradigme) postupného vývoja ľudstva od primitívneho k zručnému a rozumnému. Odzrkadľuje to aj pohľad na dejiny praveku, ktoré sekulárna veda delí na dobu kamennú, bronzovú a železnú. Tieto tri hlavné obdobia sa potom ešte delia na: staršia doba kamenná (paleolit: 1,8 milióna rokov až 8 tisíc rokov pred n. l.), stredná doba kamenná (mezolit: 8 až 5,7 tisíc rokov pred n. l.), mladšia doba kamenná (neolit: 5,7 až 4,2 tisíc rokov pred n. l.), neskoršia doba kamenná (eneolit: 4,2 až 2,0 tisíc rokov pred n. l.), doba bronzová (2 000 až 750 rokov pred n. l.), staršia doba železná (halštatská: 750 až 420 rokov pred n. l.), mladšia doba železná (laténska: 420 až 30 rokov pred n. l.). Následné dejiny sú potom delené na dobu rímsku (30 rokov pred n. l. až 400 rokov n. l.), sťahovanie národov (400 – 625) a dobu hradištnú (625 – 1200). V takomto duchu či zmysle nás to od malička učí aj náš vzdelávací systém:

„Dejiny praveku možno nepochybne považovať za najdlhšiu etapu ľudskej histórie. Ich začiatok je zhodný so zrodom ľudského myslenia pred 2,5 miliónmi rokov a končia sa nástupom historickej doby s písomnými záznamami ako základným prameňom. Bázou pre skúmanie obdobia praveku sú artefaktové pramene (tie, ktoré vznikli zámernou činnosťou človeka, t. j. predmety, sídliská, pohrebiská a pod.) a neartefaktové pramene (t. j. tie, na ktorých vzniku sa človek nepodieľal, ale vypovedajú o okolnostiach jeho života ako kostrové pozostatky, akosť pôdy či vodné zdroje). Získaním, triedením a interpretáciou týchto prameňov sa zaoberá archeológia a príbuzné vedné disciplíny ako antropológia, paleobotanika, pedológia, etnografia, etnológia, ale aj geológia, geografia či geofyzika. Výsledkom procesu utriedenia prameňov je periodizácia dejín praveku. Podľa materiálu používaného na výrobu nástrojov ho delíme podľa trojdobého systému na dobu kamennú, bronzovú a železnú.“¹⁾

Datovanie počiatku staršieho paleolitu sa veľmi rôzni. Niektorí autori uvádzajú 3 milióny rokov, iní 1,8 milióna. Dôvod je nasledovný: „Začiatky paleolitu sa nedajú presne datovať, lebo antropogenéza (poznámka redakcie: proces vzniku a vývoja človeka) prebiehala postupne a nedá sa presne určiť okamžik, kedy človek začal cieľavedome zhotovovať pracovné nástroje na zabezpečenie vlastnej existencie. Tento proces prebiehal v Starom svete, Amerika a Austrália sa na ňom nezúčastnili.“⁽¹⁾ Hlavná myšlienka sekulárneho (svetského) pohľadu je však jasná: Človek sa vyvinul z ľudoopa a postupne, ako plynul čas, sa naučil používať nástroje.

„Človek je blízky príbuzný dnešných afrických antropoidov (gorila, šimpanz). K rozštiepeniu vývojovej línie došlo pred 5 až 8 miliónmi rokov a vetva, na konci ktorej stojí človek, prešla procesom hominizácie (súbor zmien v stavbe tela sprevádzaný funkčnými zmenami) a sapientácie (proces fyzických, psychických a sociálnych zmien vedúci k formovaniu sa druhu Homo sapiens). Vývoj rodu Homo predstavujú: Homo habilis (človek zručný) – všežravec schopný vyrábať jednoduché nástroje z kameňa; Homo erectus (človek vzpriamený) – objavil sa pred 1,7 miliónom rokov, žil v tlupách, používal oheň, lovil, budoval si prístrešky, vyrábal funkčné kamenné nástroje (pästný klin), ako aj nástroje drevené. Z Afriky prešiel do Ázie a pred 850 tisíc rokmi aj do Európy, čo znamená začiatok európskej staršej doby kamennej, pričom najstaršie doklady jeho existencie pochádzajú z Tanzánie a sú staré 2,55 milióna rokov; Homo sapiens (človek rozumný) – prvé poddruhy sa objavili pred 300 tisíc až 250 tisíc rokmi (čo je v Európe začiatok stredného paleolitu). Mladší poddruh je Homo sapiens neanderthalis, ktorý už budoval stálejšie táboriská či pochovával mŕtvych. Poddruh Homo sapiens sapiens je človek dnešného typu a predstavuje záverečný stupeň biologického vývoja druhu Homo.“⁽¹⁾

Výrazný pokrok, ba priam zlom v dejinách ľudstva má znamenať doba bronzová: „Bronzová doba znamená zlom v dejinách praveku – človek dokáže vyrobiť kov tavením. Bronz (zliatina

medi a cínu) je ľahko tavitelný, čo viedlo k uľahčeniu práce. Rozvíja sa hutníctvo, baníctvo, zlievačstvo, kovotepectvo a kovolejárstvo.“¹⁾

Je potrebné uvedomiť si, že aj v tomto svetskom pohľade na dejiny ľudstva sa predpokladá, že v rôznych zemepisných lokalitách a na rôznych kontinentoch sa tieto jednotlivé etapy udiali v rôznych časových intervaloch. Navyše, aj v samotnom datovaní jednotlivých období a pod-období panujú výrazné nezhody, najmä v dôsledku problémov spojených s datovaním pomocou rádioaktívneho uhlíka (prípadne pomocou dendrochronológie, ktorá sa zaoberá určovaním veku stromov alebo ich fosílií pomocou analýzy letokruhov viditeľných na priečnom reze) alebo s datovaním ako takým v súvislosti s interpretáciou v archeológii.

Čo sa týka pravekých dejín človeka na území Slovenska, užitočný prehľad je možné nájsť napríklad na slovenskej Wikipédii.²⁾ Vo všeobecnosti ale panuje zhoda, že sa človek vyvinul z ľudoopa a prechádzal postupným vývojom smerom „zdola nahor“ (od primitívneho k vyspelému a zručnému), čo sa odzrkadlilo na používaní nástrojov a na (ekonomickej a sociálnej) vyspelosti ľudskej spoločnosti.

Tento pohľad na praveké dejiny ľudstva, delenie na dobu kamennú, bronzovú a železnú, nás obklopuje zo všetkých strán. Deťom je vtlačaný do ich myslenia od útleho veku v školách. Na hradoch, v múzeách a na archeologických náleziskách sa pozeráme na krásne obrázkové displeje, ktoré v nás vytvárajú vizuálnu predstavu o dejinách ľudstva a o vývoji od primitívneho človeka k vyspelému.

Biblický pohľad na dejiny ľudstva a vývoj človeka

Pôvod človeka

Najväčší kontrast medzi svetským pohľadom a biblickým pohľadom vzniká pri otázke pôvodu človeka. Svetský pohľad je advokátom myšlienky, že človek sa samovoľne vyvinul z ľudoopa, že prírodnými procesmi sa zo zvieratá stala ľudská bytosť. Naopak Božie slovo (Písmo, Biblia) podáva jednoznačnú a priamu výpoveď, že Boh stvoril človeka zázračným (nadprirodzeným) spôsobom a ako jediná bytosť v tvorstve ho stvoril na svoj obraz (Stvorený na Boží obraz, Solas číslo 47, str. 17). Tieto dva pohľady sú neharmonizovateľné a len jeden z nich môže byť pravdivý.^{A)}

Keď vierou prijímame existenciu Boha a naša viera je postavená na jeho zapísanom slove (Židom 1:1, 11:1-3), rozumieme, že Boh bol očitým svedkom pôvodu človeka, ba čo viac, on bol Stvoriteľom, on dal človeku jeho pôvod. Keď vieme, že Boh je pravda a pravdu zjavuje, potom poznáme aj pravdu o pôvode človeka a poznáme aj pravdivé dejiny ľudskej spoločnosti, ktoré sú zapísané v Písme.

Časová os

V sekulárnom pohľade sú slnečná sústava a planéta Zem staré cca 4,6 miliardy rokov. Evolúcia života z neživých chemikálií mala začať údajne pred 3 miliardami rokov. Človek ako ľudská bytosť sa mal na úsvite dejín objaviť niekde na ceste evolučného vývoja ľudoopov. Táto udalosť sa datuje niekde medzi 3 miliónmi až 1,8 miliónmi rokov pred n. l. a panuje okolo nej mnoho nejasností. Podľa Písma, keďže v ňom máme rodokmene, podľa ktorých môžeme datovať dejiny ľudstva, došlo k stvoreniu cca 4 tisíc rokov pred Kristom. Z biblického pohľadu sú všetky časové obdobia pripisované v sekulárnom pohľade pravekým dejinám ľudstva jednoducho nereálne, nepravdivé. Čokoľvek, čo by malo byť staršie ako 4 000 rokov pred Kristom, by jednoducho predchádzalo samotnému stvoreniu celého tvorstva. Aj všetko údajne staršie (v archeológii datované) než cca 2 350 rokov pred Kristom je nereálne, pretože by siahalo pred potopu, ktorá zničila a pochovala akékoľvek stopy po ľudskej činnosti z éry pred potopou.

Vývoj zdola nahor od primitívneho človeka k vyspelému

V sekulárnom pohľade je pôvod človeka pripísaný zdokonaľovaniu sa zvierat v dôsledku prirodzeného (prírodného) evolučného vývoja – bez toho, aby zdrojom ľudského života (a života všeobecne) bol Boh. Schopnosť evolučne sa vyvíjať je pripísaná samotnej hmote bez toho, aby bola táto schopnosť vedecky obhájiteľná, vedecky dokázateľná. Je to dogma, ktorá sa v naturalizme prijíma vierou. Na túto dogmu sa nesmie siahnuť. Nie je dovolené namietajú, že nie je výsledkom vedeckej metódy objavovania.

V biblickom pohľade je rastlinná aj živočíšna ríša stvorená „razom“ (v stvoriteľskom týždni) a nadprirodzene (Božou mocou a Božím slovom), nie postupnými pozvoľnými prírodnými procesmi (mechanizmus ktorých tak či tak nikdy nebol vedecky objavený). Biblický pohľad sa taktiež prijíma vierou, avšak táto viera je postavená na pravdivom zjavení pravdivého Boha. K udalosti stvorenia došlo cca 4 000 rokov pred Kristom. Človek je súčasťou Božieho stvorenia a

je výnimočnou bytosťou v tvorstve. Nie je primitívny a nepotrebuje sa vyvíjať. Razom má všetku potrebnú intelektuálnu aj sociálnu výbavu a všetky potrebné zručnosti. Nepotrebuje čakať tisícročia, kým pochopí, že používanie pazúrika a kamenných nástrojov mu poskytne výhodu, ani ďalšie dlhé storočia, kým objaví bronz či železo a ich využitie, alebo pastierstvo či poľnohospodárstvo. Ani netrvá dlhé tisícročia, kým sa vyvinie hudba či umenie a iné formy kultúrneho života.

Poľnohospodárska činnosť a rastlinná produkcia sú prítomné od samého počiatku ľudstva a sú dôsledkom kľatby a vyhnaní človeka z rajskej záhrady (1. Mojžišova 3:17-19, 3:23). Pasenie stáda a živočíšna produkcia spolu s bývaním v stanoch sú prítomné od samotného počiatku existencie človeka (1. Mojžišova 4:20). Rovnako tak aj hra na hudobné nástroje (1. Mojžišova 4:21). Kováčstvo a spracovanie medi a železa je prítomné od samotného počiatku existencie človeka (1. Mojžišova 4:22). Písmo nepozná tisícročia vývoja človeka postupným vývinom vďaka zameneniu kamenných nástrojov za bronzové a neskôr nahradením bronzu železom. Táto sekulárna predstava pochádzajúca z archeologického a antropologického výskumu nezodpovedá realite. Je opretá o principiálne mylné datovanie a o principiálne mylné svetonázorové predstavy o pôvode a vývine človeka, ktoré sú umelo vnášané pri interpretácii archeologických nálezov.

Písmo ani nepozná vývoj človeka zdola nahor, od primitívneho k vyspelému (civilizovanému). Naopak, pozná len pád do hriechu a postupnú degradáciu človeka a rozklad ľudskej spoločnosti. Nekonal sa vývoj od primitívneho k vyspelému, ale vývoj presne opačný. Porušenosť hriechom, ľudská skazenosť napredovala tak veľmi, že Boh sa rozhodol zahľadiť človeka a súdiť svet vodami potopy za dní Noacha. Po potope prišiel určitý reštart, kedy sa celé ľudstvo opäť rozmnožilo zo štyroch manželských párov. A ako to vyzerá s vývojom zdola nahor po potope?

Poznanie Boha, ktoré mali potomkovia týchto štyroch manželských párov, a život v poslušnosti Bohu, ktorý tomuto poznaniu zodpovedá, sa rýchlo vytráca. Výsledkom sú napríklad mnohé kmene žijúce primitívnym spôsobom života^{B)} a okrem iného aj kanibalizmus (ľudožrúctvo). Primitívne kmene žijúce v pralesoch nie sú na svojej vývojevej ceste od primitívneho k vyspelému, ale naopak, zdegradovali v dôsledku porušenia hriechom. Pravdivé poznanie Boha sa v ľudských dejinách mení na rôznorodé pohanské druhy náboženstva a uctievania. Typickými sa stávajú zikkuraty a pyramídy (uctievanie boha Mesiaca či boha Slnka, či iných božstiev), rôzne megalitické stavby určené k pohanskému uctievaniu, ale aj rôzne druhy prírodných náboženstiev a vo všeobecnosti modlárstvo a uctievanie tvorstva (Rímskym 1:21-32).

Zatiaľ čo Boh nechal ísť pohanské národy svojou cestou v ich svojhlavosti (Skutky 14:16), v „dejinách staroveku“ (v sekulárnom datovaní dejín Mezopotámie: stredná doba bronzová) sa udiala pozoruhodná vec. Boh si vyvolil Abrama (Abraháma) a vyviedol ho z chaldejského Úru (južná Mezopotámia, Sumeri), zo zeme modlárstva, zikkuratov a uctievania falošných božstiev, aby mu dal poznať seba, pravého Boha, aby mu dal zaslúbenia a zmluvu postavenú na milosti. Takto si Boh pripravil svoj ľud a pripravil príchod Novej zmluvy a zrodenie pravého Božieho ľudu, ktorý bude žiť večne v prítomnosti svojho Stvoriteľa.

Protivenstvo svetonázorov a otázka zdroja autority pre pravdivé poznanie dejín ľudstva

Sekulárny pohľad na pôvod človeka a dejiny ľudskej spoločnosti je zásadne iný od pohľadu, ktorý nachádzame v zapísanom Božom zjavení (v Písme). Oba pohľady sa prijímajú vierou, pretože empiricky (pozorovaním či skúsenosťou) si dávnu minulosť nemôžeme overiť. Biblický svetonázor sa opiera o pravdivé zjavenie pravdivého Boha, ktorý bol nielen očitým svedkom pôvodu človeka a dejín ľudstva, ale aj Učiniteľom toho všetkého. Sekulárny evolučný svetonázor sa opiera o nepodložené evolučné antropologické predstavy a o sporný výklad (interpretáciu) archeologických nálezov s nedôveryhodným datovaním týchto nálezov.

Záver

Systematizácia archeologických nálezov do troch období doby kamennej, bronzovej a železnej je fikcia. Je to umelo vytvorený systém, ktorý neodzrkadľuje skutočné dejiny ľudstva. V histórii našej planéty a v dejinách ľudstva nikdy neexistovala doba kamenná. Doba kamenná existuje len v predstavách tých, ktorí slepou vierou prijali evolučné zmýšľanie, evolučnú paradigmu.

Poznámky

A) Existuje pokus o harmonizovanie oboch pohľadov vo forme „teistickej evolúcie“. Teistická evolúcia v kocke učí, že dejiny ľudstva prebehli tak, ako ich prezentuje sekulárny pohľad, ibaže všetko riadil Boh. Teistická evolúcia je neudržateľná ako z pohľadu sekulárnej vedy (po „vedeckej“ línii), tak aj z pohľadu výkladu Písma (po „teologickej“ línii). Písali sme o nej v časopise Solas (Solas, 6. mimoriadne číslo, marec 2016, str. 8).

B) V hornatých pralesoch severného Thajska a západného Laosu žijú ľudia „Mlabri“, ktorých

Európania objavili v roku 1936. Je to kmeň lovcov a zberačov. Nemajú poľnohospodárstvo. Sú to jediní zberači a lovci v regióne³⁾ Všetky ostatné kmene okolo nich sa živia poľnohospodárstvom. Žijú utiahnuto v príbytkoch z bambusových tyčí a banánových listov.

Antropológovia považovali tento kmeň za pred-agrárny, za relik, ktorý sa zachoval ešte z doby kamennej. Takýto pohľad vyplýva zo schémy uvažovania o postupnom vývoji ľudstva, ktorý opisujeme v článku vyššie. Pozoruhodným je, že v susedstve žijúci kmeň „Tin Prai“, ktorý sa živí poľnohospodárstvom, rozpráva veľmi odlišný príbeh o pôvode ľudí „Mlabri“. Kmeň Tin Prai si z generácie na generáciu odovzdáva príbeh o tom, odkiaľ pochádza tajuplný kmeň lovcov, ktorý žije v ich susedstve. Podľa tohto príbehu kmeň Tin Prai vyhnan (poslal do vyhnanstva) pred pár sto rokmi dve svoje deti, chlapca a dievča, vylúčiac ich zo svojej farmárskej komunity. Dvojica prežila a uchýlila sa v džungli. Živili sa lesnými plodmi a lovom a narodili sa im potomkovia. Takto vznikol podľa tohto príbehu kmeň Mlabri. Mnohí, vrátane vedcov, označili túto legendu za „kmeňový mýtus“ (vymyslený príbeh, ktorý sa nezakladá na pravde). Dôvodom bolo všeobecne prijímané evolučné zmýšľanie o vývoji človeka a ľudskej spoločnosti v schéme „zdola nahor“, od primitívnych k vyspelejším, od zberačov a lovcov k poľnohospodárom. Opačný vývoj by bol nezlučiteľný s touto schémou.

Medzinárodný tím antropológov pod vedením Prof. Dr. Marka Stonekinga z katedry evolučnej genetiky inštitútu Maxa Plancka pre evolučnú antropológiu v Nemecku sa podujal preskúmať a porovnať genetickú diverzitu ľudí Mlabri a okolo nich žijúcich šiestich agrárnych kmeňov s cieľom odhaliť ich evolučný pôvod.³⁾ Výsledok ich genetického výskumu bol prekvapivý. Mitochondriálna DNA vykazovala identitu, žiadnu variabilitu. Podobne aj genetická diverzita chromozómu Y bola výnimočne zredukovaná. Výsledkom tohto výskumu bolo, že celá populácia Mlabri pochádza len z jednej ženy a z jedného až štyroch mužov, ktorí žili pred 500 až 800 rokmi. A kvôli genetickej podobnosti populácie Mlabri s kmeňmi žijúcimi v ich okolí vedci usúdili, že kmeň Mlabri pravdepodobne pochádza z týchto agrárnych kmeňov a jednoducho si osvojil lovecký a zberačský spôsob života. Genetický výskum potvrdil aj to, že ľud Mlabri sú blízki príbuzní ľudu Tin Prai. Toto je praktická ukážka toho, ako veľmi sa môžu mýliť zažitá evolučné predstavy o vývoji človeka zdola nahor, od primitívneho k vyspelejšiemu, od lovca k poľnohospodárovi, od doby kameňa po dobu železa. Existujú aj príbehy iných kmeňov, ktoré sa od poľnohospodárstva preorientovali na zberačstvo a lov. Tento jeden nám však na ilustráciu nateraz postačí.

1) Mgr. Barbora Kopuncová: Charakteristika hlavných vývojových etáp praveku.

<https://oskole.detiamy.sk/clanok/charakteristika-hlavnych-vyvojovych-etap-praveku>

2) https://sk.wikipedia.org/wiki/Star%C3%A1_bronzov%C3%A1_doba_na_Slovensku

3) David Catchpole: The people that forgot time (and much else, too), *Creation* 30(3): 34–37, June 2008, <https://creation.com/the-people-that-forgot-time-and-much-else-too>